

Onderwerp

Startnotitie Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033

Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed	Behandeldatum	24 juni 2025
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst	Status	Openbaar

Advies

1. De startnotitie 'Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033' vast te stellen, waarin we de aanleiding, proces en planning voor de kandidaatstelling Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033 schetsen.
2. Te starten met de voorbereidingen voor de kandidaatstelling.
3. De brief aan de raad waarin we informeren over de startnotitie 'Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033' vast te stellen.

Aanleiding

In 2033 is Nederland aan de beurt om een Culturele Hoofdstad van Europa (hierna Culturele Hoofdstad) te leveren. In ons coalitieakkoord gaven we aan te willen verkennen of Culturele Hoofdstad een mogelijkheid is voor Nijmegen. Via verkenningen in stad en regio hebben we voldoende input opgehaald om onze kandidaatstelling serieus op te pakken en de volgende stap te nemen richting kandidaatstelling. We starten met de voorbereidingen zodat we ons in 2026 kunnen inschrijven als kandidaat.

Beoogde impact: kaderstelling

Met de startnotitie brengen we in beeld hoe het traject Nijmegen Culturele Hoofdstad 2033 er uitziet (tot en met 2033), wat de rol van onze raad is in het proces en welke impact het proces heeft op de stad. Het proces is nog niet in beton gegoten. Bij de vervolgstappen is nadrukkelijk ruimte voor participatie en samenwerking met stad en regio.

Het voorstel draagt bij aan de ambitie uit het Programma Cultuur en Cultureel Erfgoed: 'We zijn een aantrekkelijke stad met een bereikbaar en hoogwaardig cultureel aanbod en hebben een cultureel klimaat gericht op vernieuwing en innovatie.' Het voorstel draagt bij aan de uitvoering van de doelen 'We maken kunst en cultuur toegankelijk voor iedereen', 'We vergroten de aantrekkingskracht van Nijmegen', en 'We geven ruimten aan innovatie en creativiteit'.

Argumenten

1.1 De startnotitie geeft aan hoe het proces en planning van Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033 er uitziet.

De bijgevoegde startnotitie brengt in beeld hoe het traject Nijmegen Culturele Hoofdstad 2033 er uit ziet. Deze startnotitie vormt de basis voor het gesprek met onze raad over proces, planning en de betrokkenheid van onze raad. In de startnotitie gaan we nader in op:

- Wat is Culturele Hoofdstad van Europa
- Kansen en voorwaarden
- De route naar kandidaatstelling

2.1. We starten met de voorbereidingen voor de kandidatuur.

Het jaar 2033 lijkt misschien ver weg, maar al snel krijgen we te maken met een aantal te behalen mijlpalen. De eerste stap is het officieel inschrijven als kandidaat. Die inschrijving is in het najaar van 2026 (De definitieve kandidaatstelling gebeurt in het najaar van 2027 met het indienen van een 'bidbook'). Het is aan de raad om een besluit te nemen over de inschrijving als kandidaat in 2026. Om onze inschrijving als geïnteresseerde goed te kunnen onderbouwen gaan we een contourenschets maken die in grote lijnen in beeld brengt hoe het 'bidbook' voor Nijmegen er uit komt te zien. Het kost tijd om deze schets te maken met input vanuit stad en regio, daarom starten we met de voorbereidingen (opzetten van een projectorganisatie en traject om input uit stad en regio op te halen).

3.1 We informeren de raad over het proces Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033.

In de startnotitie geven we aan welke fasen het proces naar Culturele Hoofdstad kent en wanneer we de raad willen betrekken. Om het gesprek hierover te faciliteren bieden we de startnotitie aan via een brief aan de raad.

3.3 Het voorstel heeft geen gevolgen voor mensen met een beperking of voor het klimaat.

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor mensen met een beperking of voor het klimaat. Beide onderwerpen zullen naar alle waarschijnlijkheid wel een onderwerp worden in de plannen die worden ontwikkeld in het kader van Culturele Hoofdstad.

3.4 Het voorstel heeft geen gevolgen op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid.

Dit voorstel heeft geen gevolgen op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid. Beide onderwerpen zullen naar alle waarschijnlijkheid wel een onderwerp worden in de plannen die ontwikkeld worden in het kader van Culturele Hoofdstad.

Kanttekeningen

1.1 Proces en planning in de startnotitie zijn ambitieus.

Het proces en de planning in de startnotitie zijn ambitieus, maar haalbaar. Er moet nog veel gebeuren. Dat betekent dat we als gemeente vol in moeten zetten op het faciliteren van het proces, zoals het inrichten van een projectorganisatie en het werven van een kwartiermaker zodat zo spoedig mogelijk gestart kan worden aan de contourenschets die als basis dient voor onze inschrijving als kandidaat.

1.2 De middelen voor de uitvoering in 2026 en verder zijn nog niet vastgesteld door de raad.

Voor het jaar 2025 is €150.000,00 nodig voor het opstarten van de voorbereiding voor de kandidaatstelling voor Culturele Hoofdstad 2033. Deze middelen komen uit de begroting van het programma Cultuur en Cultureel erfgoed. Voor de jaren 2026 en verder stellen we voor de middelen van €500.000,00 per jaar (periode 2026 t/m 2028) op te nemen in onze Stadsbegroting 2026-2029 (programma Cultuur en Cultureel erfgoed). Dit sluit aan bij de opdracht uit ons coalitieakkoord.

1.3 Draagvlak vanuit stad en regio is doorslaggevend voor de kandidatuur

De eerste verkenningen wijzen erop dat er in Nijmegen voldoende draagvlak is voor Culturele Hoofdstad. Toch kan het zijn dat uit de contourenschets blijkt dat de kansen minder groot zijn dan voorzien. De raad kan dan in 2026 besluiten om ons niet

in te schrijven als kandidaat stad. We zullen dan de organisatie en de activiteiten afbouwen.

Gesprek met de stad

We organiseerden een aantal gesprekken (in diverse samenstellingen) over de kandidaatstelling met inwoners, ondernemers, organisaties, bedrijven in Nijmegen en in de regio. In de volgende fase, de fase van de contourenschets gaan we volop in gesprek met de stad. We stellen daarvoor een kwartiermaker aan.

Bij dit voorstel zit een persbericht over de intentie van Nijmegen om zich kandidaat te stellen voor Culturele Hoofdstad 2033.

Financiën

In de startnotitie geven we aan dat de organisatiekosten begroot zijn op € 500.000,00 per jaar, vanaf 2026 tot en met eind 2028. We financieren de voorbereidingskosten van het jaar 2025 van € 150.000,00 uit het programma Cultuur en Cultureel erfgoed. Voor de jaren 2026 en verder stellen we voor de middelen op te nemen in onze Stadsbegroting 2026-2029 (programma Cultuur en Cultureel erfgoed).

Vervolg

In de startnotitie hebben we globaal aangegeven hoe het traject eruitziet tot en met 2033. Na vaststelling van dit voorstel maken we bekend dat Nijmegen de stap gaat nemen richting kandidaat stad. De planning van het traject tot en met 2033 staat in onderstaande tabel.

Periode	Activiteit	Resultaat
2025 Q2	Startnotitie raad & Persbericht	Startnotitie en persbericht
2025 Q3	Voorbereiding inrichting projectorganisatie en opdracht aan externe kwartiermaker.	Projectorganisatie en externe kwartiermaker
2025 Q3	Vaststelling Stadsbegroting door raad.	Raadsbesluit over middelen voor 2026-2028.
2025 Q3-2026 Q1	Kwartiermaker haalt ideeën op en ontwikkelt contouren 'bidbook'.	Plan van aanpak Eerste ideeën
2026 Q1	Eerste beeld contouren bidbook (plannen, organisatie en kosten) worden ontwikkeld.	Brief aan de raad over richting en voortgang contourenschets
2026 Q3	Contourenschets met eerste ideeën en inzichten in organisatie, financiën en planning.	Contourenschets en toelichting op totstandkoming contourenschets en advies over kandidaatstelling
2026 Q3	Op basis van contourenschets aanmelden als geïnteresseerde kandidaat	Raadsbesluit over aanmelden Nijmegen als kandidaat

2026 Q3-2027 Q1	Uitwerken van contourenschets naar concrete en uitvoerbare plannen.	Bidbook in concept Brief aan de raad over totstandkoming concept
2027 Q3	Uitwerken naar definitieve versie bidbook.	Bidbook definitief
2027 Q3	Vaststelling bidbook	Raadsbesluit over Definitieve versie bidbook.
2027 Q3	Landelijke inschrijving bidbooktraject	Inschrijving en presentatie bidbook
2027 Q4	Preselectie door Europese jury	Selectie 2 ^e ronde
2027 Q4- 2028 Q3	Uitwerken 2 ^e versie bidbook	2 ^e versie bidbook
2028 Q4	Selectie van een stad	Wel of geen aanwijzing
2029-2033	Uitwerking van bidbook naar realisatie	Procesplanning voor de jaren 2029-2033

Bijlage(n)

1. Startnotitie Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033
2. Raadsinformatiebrief Nijmegen2033, Nijmegen Europese Culturele Hoofdstad 2033